

Mühendislik Projelerinde Dayatmalar: Afet Konutları, Van

Obstinacy in Engineering Projects: Catastrophe – Houses, Van

İlyas YILMAZER¹, Ali ÖZVAN², Özgür YILMAZER¹, Sezen DİKER¹, Coşkun BULUT¹

Yilmazer Eđit. Ltd., A. Öveçler, 8. cad., 89. sok. 9/8, 06460, Ankara¹
Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van²
yem98@ttnet.net.tr; www.uyaneyulusum.net

ÖZ

Van toplu konutları, ilgili tüm kurumların dayatmasına karşın, halkın desteği alınarak sıfır deprem tehlikeli erdemkent sahasında yükselmiştir. Van ovalarında; Urartu, Selçuklu ve Osmanlı'ya ait yapılar depremlerle yıkılmış ve ova toprağı içerisine gömülmüştür. Buna karşın, toplu konutların üzerine yapıldığı Pliyosen yaşlı traverten ve diğer kayalar üzerindeki yapılar binlerce yıldır ilkselliğini yadsınılamaz ölçüde korumaktadır. Depremlerin kayada yıkmadığı gerçeğini halkın tüm kesimleri kavramaktadır. Ancak, önceden anlaması gereken yetkililer kabul etmezler. Hatta yetkilerini bilimdisi amaçlarla da kullanırlar. Ancak, halkın gücünün üzerinde bir kuvvet yoktur. Van'da son iki yılda olağanüstü mühendislik projeleri ortaya çıkarılmış ve tüm engellemelere karşın başarılmıştır. Kocaeli depremi, bitişığindeki kayalık yamaçlarda on binlerce evde tek bir çatlak oluşturmazken, yüzlerce kilometre uzaktaki ovaları işgal eden evleri yıkmıştır. Kamuoyunun tamamı bu gerçeği kavramıştır. İlgili devlet yetkililerinin direnmesi ve anayasal suç işleyerek ovaları yapılaşmaya açması sürmektedir (Madde 43-46, 168 ve 25.03.2005 tarihli yasa).

1994 yılında Van gölünde su seviyesi yükseldiğinde kıyı düzlüklerindeki çarpık ve yasadışı (Suçlu: Anayasanın 43. maddesine karşın, ulusal servet kıyıları imara açan yetkililerdir.) yapıları yıkmıştır. Afet konutları kapsamındaki yeni evler, diri ters faylarla kesilmiş verimli ovada 2003 yılında yapılmaya başlanmıştır. Uygun kayalık alan gösterilmesine karşın bu fay ovasına temeller atılmıştır. Evler iki katlı olup kirişsiz ve kolonsuzdur. Van YYÜ Deprem Ulusal Çalışma Grubunun ilgili tüm kurum ve kuruluşları bilgilendirmesine karşın, Valinin sürgüne gönderilmesi, Van YYÜ'ye saldırılması ve benzeri yaklaşımlarla durdurulan yapıma tekrar başladılar. Bilirkişi olarak gelen profesörler, "bu yapılar deprem yönetmeliğine uygun olarak yapılıyor" şeklinde rapor verdiler. Bilimdisi davranışları ulusal basında yer aldıktan sonra, tüm duvarların hasır çelikle güçlendirilmesine karar verdiler. Bu örnek, mühendislik projelerinde gözlenen binlerce güncel olgulardan sadece birisidir. Özellikle TMMOB'nin üyesi mühendisler; anayasanın 56. maddesi ve TMMOB'nin yüklediği sorumluluklar açısından konumlarını değerlendirmeleri çözüm olabilir.

Anahtar Kelimeler: Deprem; Kaya; Toprak; Karar vericiler; Yerleşim; Anayasa.

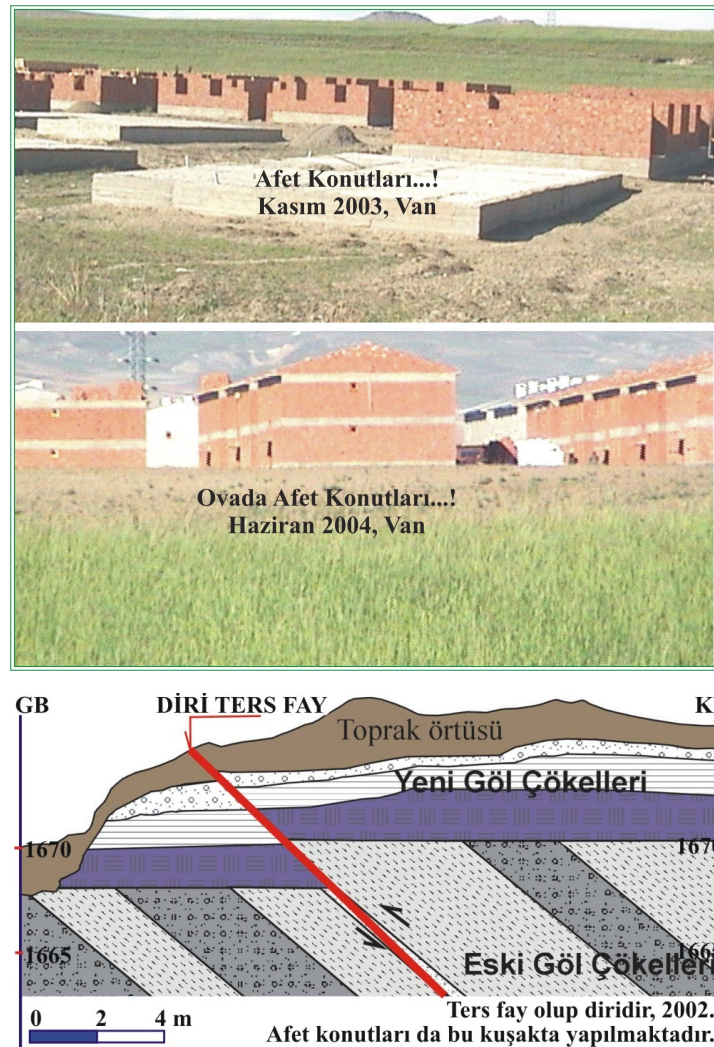
ABSTRACT

The buildings of the Housing Development erected at Erdemkent travertine (Pliocene) where the risk of earthquake, flood, and landslide is zero by creating public pressure over the responsible authorities which wanted to use farm fields for settlement. All the historical buildings belonging to Urartu, Seljuk, and ottomans were sunk into the soil of the fertile farm plains. However, almost all of the buildings on the recommended rocky ground preserve their original identity more or less. All levels of the public learned that the earthquakes do not give harm to the structures over the rocky grounds whereas the authorized institutions don't accept this reality. Even they act to keep well experienced engineers ineffective. However, nothing is powerful than the public. In spite of the authorized decision makers' prevention, several large scale engineering projects were completed and managed. Public realized that even a single crack did not form at buildings over rocky grounds adjacent to the epicenter of Kocaeli earthquake whereas catastrophic failures happened where structures are in/on fertile soil grounds even a few hundred km far from the epicenter. Unfortunately, the authorized state institutions continue to open such

farm fields by breaking the constitutional law (Article 43-46, and 168) and the law being in force since 25.03.2005.

The rise of the Van lake level in 1994 invaded all the surrounding farm fields. The buildings invaded illegally (guilty: the responsible authorities who opened such national resources for settlement. The new houses for the victims were decided to be constructed over a soil ground created by reverse faults. Although the Van YYU Earthquake National Working Group (YYU EDU) has shown a very suitable rocky ground within the settlement of Housing Development Institution, they commenced the construction of the 2-floor houses without any column and beam. The YYU EDU succeeded to stop such an unlawful construction. Then the governor was sent into exile and they recommenced the construction under the supervision of the expert professors. According to the rules of the civilian association of engineers and article 56 of the acting constitutional law, any engineer who knows such unlawful work is guilty unless he/she inform court and/or responsible authorities.

Keywords: Earthquake; Rock; Soil; Decision makers; Settlement; Constitutional laws.

Şekil 1. Evlerin üzerine yapıldığı ters fay ovası kesiti
Figure 1. Section of the ground created by reverse faults

